

ISSN (Print)2616-6887
ISSN (Online) 2617-605X

ВЕСТНИК
ЕВРАЗИЙСКОГО
НАЦИОНАЛЬНОГО
УНИВЕРСИТЕТА
ИМ. Л.Н. ГУМИЛЕВА

BULLETIN
of
L.N. GUMILYOV
EURASIAN NATIONAL
UNIVERSITY

Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ
ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР. АЙМАҚТАНУ. ШЫҒЫСТАНУ. ТҮРКІТАНУ сериясы

POLITICAL SCIENCE. REGIONAL STUDIES. ORIENTAL STUDIES.
TURKOLOGY Series

Серия **ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ. РЕГИОНОВЕДЕНИЕ. ВОСТОКОВЕДЕНИЕ.**
ТЮРКОЛОГИЯ

№ 1 (126)/2019

1995 жылдан бастап шығады
Founded in 1995
Издается с 1995 года

Жылына 4 рет шығады
Published 4 times a year
Выходит 4 раза в год

Нур-Султан, 2019
Nur-Sultan, 2019

Бас редакторы
Нургазина Р.А.
с.ғ.д., проф. (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары
Бас редактордың орынбасары

Нечаева Е.Л., с.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Әбішева М.М., т.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Редакция алқасы

Абжаппарова Б.Ж.	т.ғ.д. (Қазақстан)
Азмуханова А.М.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Анар Сомунгуоглу	доцент (Түркия)
Әбдуалиұлы Б.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Әлібекұлы А.	ф.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Әлиева С.К.	т.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Бирюков С.В.	с.ғ.д., проф. (Ресей)
Габдулина Б.А.	т.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Грегори Глиссон	PhD д-ры, проф. (Германия)
Дәркенов К.Г.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Дронзина Т.	с.ғ.д., проф. (Болгария)
Дүйсембекова М.К.	с.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Жолдыбалына А.С.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Жолдасбекова А.Н.	с.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Звонарева Л.У.	т.ғ.д., проф. (Ресей)
Зимони Иштван	проф. (Венгрия)
Ибраев Ш.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Ирфан Шахзад	PhD д-ры (Пакистан)
Каиржанов А.К.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Кайыркен Т.З.	т.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Кожирова С.Б.	с.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Конкобаев К.	ф.ғ.к., проф. (Қырғыз Республикасы)
Копежанова Д.Е.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Ласлу Марац	PhD д-ры, проф. (Нидерланды)
Мандана Тишехьяр	PhD д-ры (Иран)
Невская И.А.	PhD д-ры (Германия)
Нұрбаев Ж.Е.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Октай Танрисевер	PhD д-ры, проф. (Түркия)
Оспанова А.Н.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Пунит Гаур	PhD д-ры, проф. (Индия)
Пауло Ботта	PhD д-ры, проф. (Аргентина)
Рыстгина И.С.	PhD д-ры (Қазақстан)
Сейт Али Авджу	PhD д-ры (Түркия)
Сомжүрек Б.Ж.	т.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Тәштемханова Р.М.	т.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Хасрет Чомак	PhD д-ры, проф. (Түркия)
Шаймердинова Н.Г.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Сәтпаев к-сі, 2, 349 б.

Тел.: (7172) 709-500 (ішкі 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Жауапты хатшы, компьютерде беттеген: Е.А. Изтелеуова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысы.

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР, АЙМАҚТАНУ, ШЫҒЫСТАНУ, ТҮРКІТАНУ сериясы

Меншіктенуші: ҚР БҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМҚ

Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінде тіркелген. 25.05.18 ж. № 17125-

Ж -тіркеу куәлігі

Мерзімділігі: жылына 4 рет

Тиражы: 35 дана

Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Қажымұқан к-сі, 13/1, тел.: (7172)709-500

(ішкі 31-434)

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Roza Nurtazina
Doctor of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief
Deputy Editor-in-Chief

Yelena Nechayeva, Can. of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Madina Abisheva, Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)

Editorial board

Bekzhan Abdualiuly	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Bibikhadisha Abzhapparova	Doctor of Historical Sciences (Kazakhstan)
Aiman Azmukhanova	Can. of Historical Sciences (Kazakhstan)
Akzhigit Alibekuly	Can. of Philology, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Saule Aliyeva	Can. of Historical Sciences, Prof (Kazakhstan)
Anar Somuncuoglu	Assoc.Prof. (Turkey)
Sergey Biryukov	Doctor of Political Sciences, Prof.(Russia)
Kurmangali Darkenov	Candidate of Historical Sciences (Kazakhstan)
Tatyana Dronzina	Doctor of Political Sciences, Prof.(Bulgaria)
Maira Dyussebekova	Can. of Political Sciences, Assoc.Prof.(Kazakhstan)
Bagysh Gabdulina	Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Gregory Glisson	PhD, Prof. (Germany)
Hasret Çomak	PhD, Prof. (Turkey)
Shakir Ibrayev	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Irfan Shahzad	PhD (Pakistan)
Abai Kairzhanov	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Tursynkhan Kaiyrken	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Kadyraly Konkobayev	Can. of Philology, Prof. (Kyrgyzstan)
Svetlana Kozhirova	Doctor of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Danagul Kopezhanova	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
László Marác	PhD, Prof. (Netherlands)
Mandana Tishehyar	PhD in International Studies (Iran)
Irina Nevskaya	PhD (Germany)
Zhaslan Nurbayev	Candidate of Historical Sciences (Kazakhstan),
Aigerim Ospanova	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Oktay Tanrısever	PhD, Prof. (Turkey)
Punit Gaur	PhD, Prof. (India)
Paulo Botta	PhD, Prof. (Argentina)
Indira Rystina	PhD (Kazakhstan)
Seyit Ali Avcu	PhD (Turkey)
Baubek Somzhurek	Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof.(Kazakhstan)
Raihan Tashtemkhanova	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Nurila Shaymerdinova	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Akbota Zholdasbekova	Can. of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Alua Zholdybalina	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Lola Zvonareva	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Russia)
Zimonyi István	Prof. (Hungary)

Editorial address: 2, Satpayev str., of.349, Nur-Sultan city, Kazakhstan, 010008
Tel.: (7172) 709-500 (ext. 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Responsible secretary, computer layout: Yelena Izteleuova

Bulletin of the L.N.Gumilyov Eurasian National University POLITICAL SCIENCE. REGIONAL STUDIES. ORIENTAL STUDIES. TURKOLOGY Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan

Registered by Ministry of information and communication of Republic of Kazakhstan

Registration certificate No. 17125-Ж from 25.05.2018

Periodicity: 4 times a year

Circulation: 35 copies

Address of printing house: 13/1 Kazhimukan str., Nur-Sultan, Kazakhstan 010008; tel.: (7172) 709-500 (ext.31-434)

© L.N.Gumilyov Eurasian National University

Главный редактор
Нургазина Р.А.
д.полит.н., проф. (Казахстан)

Зам. главного редактора
Зам. главного редактора

Нечаева Е.Л., к.полит.н., проф. (Казахстан)
Абишева М.М., к.ист.н., доцент (Казахстан)

Редакционная коллегия

Абдуалиулы Б.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Абжаппарова Б.Ж.	д.ист.н. (Казахстан)
Азмуханова А.М.	к.ист.н. (Казахстан)
Алибекулы А.	к.ф.н., доцент(Казахстан)
Алиева С.К.	к.ист.н., проф. (Казахстан)
Анар Сомунгуоглу	доцент (Турция)
Бирюков С.В.	д.полит.н., проф. (Россия)
Габдулина Б.А.	к.ист.н., доцент (Казахстан)
Грегори Глиссон	д-р PhD, проф. (Германия)
Даркенов К.Г.	к.и.н. (Казахстан)
Дронзина Т.	д.полит.н., проф. (Болгария)
Дюсембекова М.К.	к.полит.н., доцент (Казахстан)
Жолдыбалина А.С.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Жолдасбекова А.Н.	к.полит.н., проф. (Казахстан)
Звонарева Л.У.	д.ист.н., проф. (Россия)
Зимони Иштван	проф. (Венгрия)
Ибраев Ш.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Ирфан Шахзад	д-р PhD (Пакистан)
Каиржанов А.К.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Кайыркен Т.З.	д.ист.н., проф. (Казахстан)
Кожирова С.Б.	д.полит.н., проф. (Казахстан)
Конкобаев К.	к.ф.н., проф. (Кыргызстан)
Копежанова Д.Е.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Ласлу Марац	д-р PhD, проф. (Нидерланды)
Мандана Тишехьяр	д-р PhD (Иран)
Невская И.А.	д-р PhD (Германия)
Нурбаев Ж.Е.	к.и.н. (Казахстан)
Октай Танрисев	д-р PhD, проф. (Турция)
Оспанова А.Н.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Пунит Гаур	д-р PhD, проф. (Индия)
Пауло Ботта	д-р PhD, проф. (Аргентина)
Рыстина И.С.	д-р PhD (Казахстан)
Сейт Али Авджу	д-р PhD (Турция)
Сомжурек Б.Ж.	к.ист.н., доцент (Казахстан)
Таштемханова Р.М.	д.ист.н., проф. (Казахстан)
Хасрет Чомак	д-р PhD, проф. (Турция)
Шаймердинова Н.Г.	д.ф.н., проф. (Казахстан)

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Сатпаева, 2, каб. 349

Тел.: (7172) 709-500 (вн. 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Ответственный секретарь, компьютерная верстка: Е.А. Изтелеуова

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева.
Серия: ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ. РЕГИОНОВЕДЕНИЕ. ВОСТОКОВЕДЕНИЕ. ТЮРКОЛОГИЯ
Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций Республики Казахстан
Регистрационное свидетельство № 17125-Ж от 25.05.18 г.

Периодичность: 4 раза в год

Тираж: 35 экземпляров

Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Кажымукана, 13/1, тел.: (7172)709-500 (вн.31-434)

МАЗМҰНЫ

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР

<i>Азмуханова А., Баспақ Т.</i> Еуропалық және қазақстандық академиялық ұтқырлықтың салыстырмалы талдауы.....	8
<i>Арын Е.М.</i> Қазақстандағы қоғамдық сананы жаңғыртудың әлеуметтік-саяси басымдылықтары...	18
<i>Ермекбаев А.А.</i> Ресейдің сыртқы саясатындағы Қара теңіз аймағы.....	26
<i>Жанбулатова Р.С., Дюсембекова М.К.</i> Бірыңғай экономикалық кеңістік форматындағы Қазақстан-Ресей шекара маңы: қазіргі жағдайы және болашағы.....	34
<i>Жанпейісова Қ.Д., Калиаскарова Г.Б.</i> Қазақстан жастарының интеллектуалды миграция жағдайы: саяси талдау.....	45
<i>Жасұзақов С.Ә.</i> Қазақстан Республикасының ҰҚКҰ аясындағы әскери ынтымақтастығы.....	54
<i>Каппасова Г.М.</i> Қазақстан Республикасында көші-қон процесстері дамуының саяси алғышарттары.....	60
<i>Қожбанхан Е.К., Калдыбекова А.Д.</i> Идеологиялық гегемония қалыптасуында интеллектуалдардың маңыздылығы.....	69
<i>Турунтаева А.А., Камытбекова А.Б.</i> «Жібек жолының экономикалық белдеуі» жобасы шеңберінде ҚХР-н Орталық Азия елдеріндегі саясаты.....	76
<i>Ықласова А.Ы.</i> Қазақстан мен Қытай арасындағы сауда-экономикалық ынтымақтастығының дамуы.....	86

АЙМАҚТАНУ

<i>Исалиева А.М., Тұрханова Ә.Ж.</i> Қазақстан Республикасы мен Парсы шығанағы елдері арасындағы ынтымақтастық: конструктивистік көзқарас.....	92
--	----

ШЫҒЫСТАНУ

<i>Әбішева М.М., Қурбанбаева А.М.</i> «Та'ароф» - ирандық менталитеттің басты қыры.....	100
<i>Ахметова С.З.</i> Корея Республикасының жаһандық басқарудағы рөлі: G20-дағы Оңтүстік Корея бастамалары.....	109
<i>Қайыркен Т.З.</i> Қытай деректері мен көне түркі мәтіндерінің бірін бірі толықтыруы.....	118
<i>Майкибаева А.К., Ильясова К.М.</i> Қазақстан Республикасының Оңтүстік Кореямен ынтымақтастығының басым бағыттары мен болашағы.....	131
<i>Нуридденова А.К.</i> Қытайдың сыртқы саясатындағы жаңа кезең: «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы.....	139
<i>Тастамбекова Т.М.</i> Израильдің конвенционалды емес қаруы: себептері мен салдары.....	148

ТҮРКІТАНУ

<i>Абдрасимова А.Е., Жиёмбай Б.С.</i> Қазақстан Республикасындағы түрік диаспоралары тіліндегі қазақ және орыс тілінен енген кірме сөздер.....	157
<i>Кадримбетова Н.Н.</i> Қазақстандағы тарихи-мәдени мұра объектілерін сақтау мәселелері.....	163
<i>Калдыбаев М.С.</i> Түркі халықтарының жерлеу және мемориалдық ғимараттарының антропоморфизмі.....	170
<i>Қосыбаев М.М., Қосыбаева А.М.</i> «Диуани лұғат-ит-түрік» жазба ескерткішіндегі тұрмыстық атаулар.....	177
<i>Шаймердинова Н.Г., Невская И.А.</i> Қыпшақ және оғыз тілдерінің даму тарихының кейбір аспектілері.....	184

CONTENTS

POLITICAL SCIENCE

<i>Azmukhanova A., Baspak T.</i> Comparative analysis of European and Kazakh academic mobility	8
<i>Aryn Y.M.</i> Social and Political Priorities of Modernization public consciousness in Kazakhstan.....	18
<i>Yermekbayev A.</i> Black Sea region in Russian foreign policy.....	26
<i>Zhanbulatova R.S., Dyussebekova M.K.</i> Kazakh-Russian border area in the format of the common economic space: current state and prospects.....	34
<i>Zhanpeiissova K.D., Kaliaskarova G.B.</i> The state of intellectual migration of young people in Kazakhstan: political analysis.....	45
<i>Zhasuzakov S.A.</i> Military cooperation of the Republic of Kazakhstan in the framework of the CSTO.....	54
<i>Kappasova G.M.</i> Political prerequisites of development of migration processes in the Republic of Kazakhstan.....	60
<i>Kozhankhan E.K., Kaldybekova A.D.</i> The importance of intellectuals in the formation of ideological hegemony.....	69
<i>Turuntayeva A., Kamytbekova A.</i> PRC Policy in Central Asia within the Silk Road Economic Belt Project.....	76
<i>Yklassova A.Y.</i> Development of trade and economic cooperation between Kazakhstan and China.....	86

REGIONAL STUDIES

<i>Issaliyeva A.M., Turkhanova A.J.</i> The interactions between the Republic of Kazakhstan and the countries of the Persian Gulf: the constructivist approach.....	92
---	----

ORIENTAL STUDIES

<i>Abisheva M.M., Kurbanbaeva A.M.</i> «Ta'arof» is the main aspect of the Iranian mentality.....	100
<i>Akhmetova S.Z.</i> The role of the Republic of Korea in global governance: South Korean initiatives in the G20.....	109
<i>Kaiyrken T.Z.</i> Mutual complementarity of Chinese sources and ancient Turkic texts.....	118
<i>Maikibayeva A., Iyassova K.</i> Priority directions and prospects of cooperation of the Republic of Kazakhstan with South Korea.....	131
<i>Nuriddenova A.K.</i> A New Era in the Foreign Policy of China: Concept of “Community of Common Destiny”.....	139
<i>Tastambekova T.M.</i> Non-conventional weapon in Israel: causes and effects.....	148

TURKOLOGY

<i>Abdrassimova A.E., Zhiyembay B.S.</i> Kazakh and Russian borrowings in the language of the Turkish Diaspora of the Republic of Kazakhstan.....	157
<i>Kadrimbetova N.N.</i> Issues of preservation of historical and cultural heritage objects in Kazakhstan.....	163
<i>Kaldybayev M.S.</i> Anthropomorphism of memorial structures of Turkic peoples.....	170
<i>Kosybayev M.M., Kosybayeva A.M.</i> Household names on the monument of “Diwani lugat-it-Turk”.....	177
<i>Shaimerdinova N., Nevskaya I.</i> Some aspects of the history of Kypchak and Oguz languages.....	184

СОДЕРЖАНИЕ

ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ

<i>Азмуханова А., Баспак Т.</i> Сравнительный анализ европейской и казахстанской академической мобильности.....	8
<i>Арын Е.М.</i> Социально-политические приоритеты модернизации общественного сознания в Казахстане.....	18
<i>Ермекбаев А.А.</i> Черноморский регион во внешней политике России.....	26
<i>Жанбулатова Р.С., Дюсембекова М.К.</i> Казахстанско-российское приграничье в формате единого экономического пространства: современное состояние и перспективы.....	34
<i>Жанпейісова Қ.Д., Калиаскарова Г.Б.</i> Состояние интеллектуальной миграции молодежи Казахстана: политический анализ.....	45
<i>Жасузаков С.А.</i> Военное сотрудничество Республики Казахстан в рамках ОДКБ.....	54
<i>Каппасова Г.М.</i> Политические предпосылки развития миграционных процессов в Республике Казахстан.....	60
<i>Кожбанхан Е.К., Калдыбекова А.Д.</i> Важность интеллектуалов в формировании идеологической гегемонии.....	69
<i>Турунтаева А.А., Камытбекова А.Б.</i> Политика КНР в странах Центральной Азии в рамках проекта «Экономический пояс Шелкового пути».....	76
<i>Ықласова А.Ы.</i> Развитие торгово-экономического сотрудничества между Казахстаном и Китаем.....	86

РЕГИОНОВЕДЕНИЕ

<i>Исалиева А.М., Турханова А.Ж.</i> Взаимоотношения Республики Казахстан со странами Персидского залива: конструктивистский подход.....	92
--	----

ВОСТОКОВЕДЕНИЕ

<i>Абишева М.М., Курбанбаева А.М.</i> «Та'ароф» - главный аспект иранского менталитета.....	100
<i>Ахметова С.З.</i> Роль Республики Корея в глобальном управлении: южнокорейские инициативы в составе «Группы 20» (G20).....	109
<i>Кайыркен Т.З.</i> Взаимное дополнение китайских источников и древнетюркских текстов.....	118
<i>Майкибаева А.К., Ильясова К.М.</i> Приоритетные направления и перспективы сотрудничества Республики Казахстан с Южной Кореей.....	131
<i>Нуридденова А.К.</i> Новая эпоха во внешней политике Китая: концепция «сообщества единой судьбы человечества».....	139
<i>Тастамбекова Т.М.</i> Неконвенциональное оружие в Израиле: причины и следствия.....	148

ТЮРКОЛОГИЯ

<i>Абдрасимова А.Е., Жиёмбай Б.С.</i> Казахские и русские заимствования в языке турецкой диаспоры Республики Казахстан.....	157
<i>Кадримбетова Н.Н.</i> Вопросы сохранения объектов историко-культурного наследия в Казахстане.....	163
<i>Калдыбаев М.С.</i> Антропоморфизм погребально-поминальных сооружений тюркских народов.....	170
<i>Косыбаев М.М., Косыбаева А.М.</i> Бытовые наименования в памятнике «Дивани лугат-ит-тюрк».....	177
<i>Шаймердинова Н.Г., Невская И.А.</i> Некоторые аспекты истории развития кыпчакских и огузских языков.....	184

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы -
Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University, № 1 (126)/2019, pp. 139-147
<http://bulpolit.enu.kz/>; E-mail: vest_polit@enu.kz

FTAMP 11.25.91

А.К. Нуриденова

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан
(E-mail: aizhe.nk@gmail.com)

**Қытайдың сыртқы саясатындағы жаңа кезең:
«тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы**

Аннотация. Бұл мақалада Қытайдың қазіргі кезеңдегі сыртқы саясатында ең негізгі орынды иеленіп отырған «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасының пайда болуы, мазмұны мен мақсаты және оның сыртқы саяси ықпалы жан-жақты зерттеледі. Мақалада автор қытайлық, батыстық және қазақстандық зерттеушілердің еңбектеріне сүйене отырып, «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасының Қытайдың сыртқы саясатында жаңа кезеңнің басталғандығын білдіретін өзгеріс ретінде көрсетеді. Зерттеу барысында аталмыш тұжырымдаманың Қытай осы кезеңге дейін ұстанып келген халықаралық қатынастарда «қарапайым болу» қағидасынан ауытқып, сыртқы саясатта белсенді болуға итермелейтіндігі анықталады. Автор аталған тұжырымдаманы ҚХР басшылығының маңызды халықаралық жиындарда белсенді түрде насихаттауы Қытайдың халықаралық сахнада өзінің артып келе жатқан қуатына сай әрекет етуіне ұмтылатындығын білдіретін әрекет ретінде қорытындылайды.

Түйін сөздер: «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық», сыртқы саяси тұжырымдамалар, жаһандық басқару, сыртқы саяси белсенділік, «бейбіт даму».

<https://doi.org/10.32523/2616-6887/2019-126-1-139-147>

Кіріспе. Си Цзиньпиннің келуімен Қытай Халық Республикасының (ҚХР) сыртқы саясатында «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» (命运共同体 *mìngyùn gòngtóngtǐ*) құру атты жаңа тұжырымдама пайда болды. Бұл мақаланың негізгі мақсаты аталған тұжырымдаманың мазмұнын, мәнін және мақсаттарын зерттеу және оның Қытайдың сыртқы саяси бағытына әкелген және болашақта әкелетін өзгерістерін бағалау. Белгіленген мақсатқа қол жеткізу үшін Қытай басшыларының алдыңғы буындары басшылық еткен кезеңдерінде сыртқы саясатта қолданылған негізгі тұжырымдамаларға назар аудару, олардың өзгеріске ұшырау жолдарын бақылау және қазіргі сыртқы саяси тұжырымдамалардың өзгеру себептерін анықтау секілді міндеттер қойылып отыр.

«Тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы қазіргі таңда жиі аталса да, оның мазмұны, мақсаты және Қытайдың сыртқы саясатындағы орны туралы жасалған зерттеулер өте сирек. Солардың кейбіріне тоқталып өтер болсақ, Цинхуа университетінің профессоры Янь Сюэтуңнің жазуы бойынша, «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы Қытайдың сыртқы саясатындағы қазіргі жаңа стратегия – «жетістіктерге қол жеткізу» (奋发有为 *fēnfā yǒuwéi*) қағидасының бір бөлігі болып табылады және ол экономикалық, саяси және әскери ынтымақтастықты қамтиды. Қытай өзінің «ұлттық қайта өркендеу» мақсатына қол жеткізу барысында қолайлы қоршаған орта құру үшін көршілес жатқан елдермен ортақ тағдыры бар қауымдастық құруды көздейді [1]. Канадалық қытайтанушы Стефан Смиттің ойынша, аталмыш тұжырымдаманы жасап, оны алдымен Азия елдері арасында жүзеге асыруда Қытай басшылығы Конфуцийдің «біркелкіліксіз үндестікке» қол жеткізу идеясын (和而不同 *hé ér bù tóng*) және «бейбіт қатар өмір сүрудің бес қағидасын» негізге алады [2].

«Тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы туралы қазақстандық зерттеушілердің пікірін қарастырып өту өте маңызды. Қытайтанушы К.Л. Сыроежкиннің

пайымдауынша, қазіргі таңда «Жібек жолының экономикалық белдеуі» жобасының іске асырылуынан бастап Шанхай Ынтымақтастық ұйымының (ШЫҰ) экономикалық саладағы жұмысы тоқтап қалды десе де болады. Осыған байланысты «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы ШЫҰ-ның шеңберінде аймақтық қауіпсіздік мәселелерін және оның болашақтағы жаңа құрылымын қамтитын тұжырымдама болмақ [3]. Саясаттанушы А.Амребаевтың бақылауынша, «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы ҚХР-дың негізгі геосаяси мақсаттарының бірі. Бұл Қытайдың ықпал ету орбитасында орналасқан елдерден тұратын кеңістік құру дегенді білдіреді және оған «Бір белдеу, бір жол» жобасына қатысатын елдер кіреді [4]. Осылайша, зерттеу барысында осы тақырыпқа қатысты қазақстандық зерттеушілердің жүйелі түрде және тереңірек зерттеп жазған еңбектерінің өте санаулы екендігіне көз жеткізілді.

Бұл мақала жоғарыда аталған міндеттерді орындауда және берілген тақырыпты жүйелі түрде зерттеуде сапалық әдіске негізделеді. «Тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы жаңа тақырып болуына байланысты оны Қытай басшыларының соңғы жылдары жасаған баяндама мәтіндеріне контент-анализ әдісін қолдана отырып зерттеу жасалды. Сонымен бірге, аталмыш жаңа тұжырымдаманың ерекшеліктерін бөліп көрсету мақсатында оны ҚХР басшыларының алдыңғы буындары ұстанған сыртқы саяси тұжырымдамалармен салыстырмалы талдау әдісі қолданылып, салыстыру жасалды.

«Тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы. Көптеген қытайтанушылар мен Қытайдың сыртқы саясатын бақылаушылар 2013 жылы жаңа төраға Си Цзиньпиннің келуімен Қытайдың сыртқы саясатында жаңа кезеңнің басталғандығын мойындайды. Яғни бұрынғы кезеңдермен салыстырғанда қазіргі таңда ҚХР Дэн Сяопин насихаттап кеткен «өз қабілетін жасырып, қолайлы уақытты күту» қағидасынан ауытқып, соңғы жылдары сыртқы саясатта белсенділік пен табандылық көрсетіп келеді. Өз кезегінде, Дэн Сяопин ұсынған «28 иероглиф стратегиясы» келесідей жеті қағидадан құралған болатын: байсалдылықпен бақылау (冷静观察 *lěngjìng guānchá*), қалыптасқан жағдайды сақтау (稳住阵脚 *wěnzhù zhènjiǎo*), сабырлылық таныта отырып, қиындықтармен күресу (沉着应付 *chénzhuó yìngfù*), өз қабілетін жасыра отырып, қолайлы уақытты күту (韬光养晦 *tāoguāng yǎnghuì*), қарапайым болу (善于守拙 *shànyú shǒuzhuō*), алдыңғы орынға шықпау (绝不当头 *juébù dāngtóu*) және оң нәтижелерге қол жеткізу (有所作为 *yǒu suǒ zuò wéi*) [5]. Аталған қағидалар Цзянь Цзэминь және Ху Цзиньтао билік еткен жылдары Қытайдың сыртқы саясатына негіз болған нұсқаулықтар еді. Мәселен, Цзянь Цзэминь басшылығы кезінде Қытайдың сыртқы саяси жүріс-тұрысы сақтық және ұстамдылық секілді қағидаларға негізделсе, Ху Цзиньтао кезеңінде ҚХР тек аймақтық деңгейде белсенділік танытты. Оның мысалы ретінде 1997 жылғы Азиялық қаржы дағдарысында Қытайдың өз валютасын девальвацияламау туралы шешім қабылдап, дағдарыстан зардап шеккен елдерге қаржылай несие беру арқылы Оңтүстік-Шығыс Азия мемлекеттерінің Ассоциациясы (АСЕАН) елдерінен үлкен қолдау табуын келтірсе болады [6, 20].

Алайда, 2010 жылдың соңынан бастап ҚХР басшылығы сыртқы саясатты жүргізуде белгілі бір жаңашылдықтар енгізе бастады. Қытай халықаралық қауымдастықты өзінің дамуының тек оң және жағымды нәтижелер әкелетіндігіне сендіруге және басқа мемлекеттермен ынтымақтасуда өзара пайдаға басымдық беруге, кез келген даулы мәселені келіссөздер арқылы шешуге ұмтылатындығы туралы белсенді түрде мәлімдей бастады [7, 7]. Сыртқы саясаттағы жаңашылдықтар Си Цзиньпиннің келуімен одан сайын басым бола түсті. Оның төрағалығы басталғаннан кейін осыған дейін жетекші ұстаным болып келген халықаралық сахнада «қарапайым болу» қағидасының орнына «жетістіктерге қол жеткізу» қағидасы алдыңғы қатарға шығып, ол Қытайдың халықаралық мәселелерді шешуге белсенді түрде араласып, көшбасшылық саясатты ұстанатындығын білдірді. Мұндай саясатқа арқау болып келе жатқан негізгі тұжырымдама – «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы.

Бұл түсінік алғаш рет 2010 жылы құрлықтық Қытай мен Тайвань арасындағы қарым-қатынастарды сипаттау үшін қолданылды. Аталмыш тұжырымдама Қытай және өзге де егемен мемлекеттер қарым-қатынастарын қамтитын жаңа мағынаға ие тұжырымдама ретінде 2011 жылдың қыркүйек айында Қытайдың Бейбіт даму туралы ақ кітабында, ал 2012 жылы қарашада өткен Қытай коммунистік партиясының (ҚКП) 18-ші съезіндегі есебінде көрініс тапты [8]. Сол кезеңнен бастап «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» идеясын ҚХР Төрағасы Си Цзиньпин белсенді түрде Қытай ішінде де, халықаралық мінберлерден де насихаттап келеді. Осылайша, аталмыш тұжырымдамаға ҚКП-нің 19-шы съезінде де үлкен назар аударылып, 2018 жылдың наурызында ҚХР Конституциясына енгізілген түзетулер нәтижесінде, «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» түсінігі ҚХР Конституциясының преамбуласынан да орын алды. Оның жаңа мәтінінде Қытай «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастықты» құру ісін ілгері жылжытады деп жазылған [9]. Сонымен қатар, бұл тұжырымдама ҚКП Жарғысына 2018 жылдың қазан айында ҚКП-нің 18-ші съезінің нәтижесінде енгізілген «Си Цзиньпин ойлары» атты толықтырудың да маңызды бөлігін құрайды. Мұндай өзгерістер аталған тұжырымдаманың Қытайдың ішкі және сыртқы саясаты үшін маңызының өте жоғары екендігін білдіреді.

2010-2013 жж. ҚХР сыртқы істер министрінің орынбасары қызметін атқарған Фу Ин ханымның пікірінше, «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» құру идеясы дамыған және дамушы елдерді біріктіре отырып, аймақтық және жаһандық ынтымақтастықты дамытуға, әлем елдері арасындағы Солтүстік-Оңтүстік бөлінісі мен түрлі аймақтық теңсіздіктерді жоюға бағытталған [10]. Қытайлық дипломат Ван Ивэйдің пайымдауынша, аталмыш тұжырымдама адамзат тарихында бұрын соңғы болмаған жаңа идеяны ұсынады, яғни мыңдаған жылдар бойы халықаралық қатынастарда басым болып келген әр елдің ұлттық мүддесінің бірінші орында болу қағидасын және «қырғи қабақ соғыстың» ұлы державалар арасындағы күштер текетіресі саясатын ығыстыра отырып, мемлекеттер арасындағы өзара пайда мен ынтымақтастыққа негізделеді [11].

Аталған тұжырымдаманың мазмұнын қарастыратын болсақ, 2015 жылы қыркүйекте Си Цзиньпин БҰҰ-ның 70-ші Бас Ассамблеясында сөйлеген сөзінде «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасының негізгі бөліктеріне тоқталып өтті. Оған сәйкес, аталмыш тұжырымдама негізгі бес саланы қамтиды. Олар: саяси әріптестік, қауіпсіздік, экономикалық даму, мәдени алмасулар және қоршаған ортаны қорғау. Өз сөзінде ҚХР Төрағасы: «біз мемлекеттер бір-біріне тең қарайтын, өзара кеңес беру мен өзара түсіністік орын алатын әріптестік құруымыз қажет. Қауіпсіздік саласында әділдік, бірлескен үлес және ортақ пайда болуы қажет. Сонымен бірге, біз ашық, инновациялық және барлығына ортақ болатын дамуды ілгері жылжытуымыз қажет. Біз үндестік пен алуан-түрлілікті құрметтейтін өркениет аралық алмасулар санын арттыруымыз қажет. Сонымен қатар, біз табиғат пен жасыл экономиканы бірінші орынға қоятын экожүйені құруымыз қажет» деп атап өтті [12].

Аталмыш көзқарасты Си Цзиньпин 2015 ж. наурызда өткен Боао Азиялық форумында насихаттауын жалғастырды. Өз сөзінде ол үлкен мемлекет болу аймақтық және жаһандық істерде монополияға қол жеткізуге ұмтылудан гөрі, аймақтық және әлемдік бейбітшілік пен даму бойынша үлкен жауапкершілікті міндеттейтіндігін атап өтті [13]. Осыған байланысты кейбір қазақстандық зерттеушілер Қытайдың «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасын осындай жиындарда насихаттауын қазіргі таңда қалыптасқан жаһандық басқару жүйесін өзгертіп, «қытайлық сипаты бар жаһандануды» ілгерілетуге ұмтылуы деп таниды [14]. Бұл Қытайдың халықаралық қатынастар мен жаһандық басқаруда үлкенірек рөл ойнауға ұмтылатындығын білдіреді.

Сонымен қатар, барлық адамзатқа ортақ қауымдастық құру идеясы 2017 жылы мамырда Пекин қаласында өткен «Бір белдеу - бір жол» форумының басты тақырыбы бола отырып, аталмыш форумның қорытынды біріккен коммюникесіне қатысушы мемлекеттер

басшыларының бірауыздан қолдауымен «ортақ ұмтылыс» ретінде енгізілді [15]. Бұл «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» құру идеясының аталмыш жобамен өте тығыз байланысты екендігін білдерді және екі бастама бірін-бірі материалдық және идеологиялық жағынан толықтырып отыратын болады.

2017 жылғы Давоста өткен әлемдік экономикалық форумда Си Цзиньпин экономикалық жаһандануды қорғай отырып, Қытайдың «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» құруға ұмтылатындығын атап өтті. Ол сөйлеген сөзінде «адамзат бір-бірінен ажыратылмайтын, мүдделері ортақ, әрі өзара тәуелді қауымдастыққа айналып үлгерді» деген болатын [16]. 2017 жылы ақпанда БҰҰ-ның Әлеуметтік даму жөніндегі комиссиясының 55-ші сессиясында «Африканың дамуына арналған жаңа әріптестіктің әлеуметтік қырлары» атты қарар қабылдады. Аталған комиссия халықаралық қауымдастықты Африканың дамуын қолдауға және күллі адамзатқа негізделген ортақ болашақ құруға шақырды. Қытайдың Жэньминь жибао газеті аталмыш қарарды «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасының мойындалуын және Қытайдың жаһандық басқаруға қосқан орасан зор үлесін білдіретін әрекетке жатқызды [8].

«Тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасының пайда болып, ілгерілеуіне Си Цзиньпин ұсынған «қытайлық арман» және оған қол жеткізу қажеттілігі де өз септігін тигізді. Бірнеше саланы қамтитын бұл бағдарлама «қытай ұлтының қайта өркендеуі» дегенді білдіреді және ол екі сатыдан тұрады: ҚКП-нің жүз жылдығына (2021 ж.) орай «орташа ауқатты қоғам» (小康社会 *xiǎokāng shèhuì*) деңгейіне қол жеткізу және ҚХР-дың жүз жылдық мерейтойына орай (2049 ж.) әлемнің дамыған елдері қатарына ену [7, 7 б.].

Кейбір зерттеушілердің пікірінше, «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасының тез арада кең көлемде таралуына Қытай мен АСЕАН елдері (әсіресе, Филиппиндер мен Вьетнам) арасындағы территориялық даулардың шиеленісуі түрткі болды [8]. Сәйкесінше, аталған тұжырымдама Қытайдың көрші мемлекеттермен қатынастарын қайта қалпына келтіру үшін көмекке келуі қажет болды.

Ван Ивэйдің пайымдауынша, Қытай аталған тұжырымдаманы, ең алдымен, «Еуразия құрлығының барлық елдерімен бірлесе отырып, дамудағы теңсіздіктерді жою мақсатында «Бір белдеу - бір жол» бастамасы арқылы жүзеге асыруға ұмтылады. Сонымен бірге, «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасын жүзеге асыру үшін әлем елдерінің алуан-түрлілігі есепке алынады, себебі әр мемлекеттің өзіне тән айырықша даму жолы бар. Алайда, даму жолында әлемнің барлық еліне ортақ қолдануға болатын жалғыз сәтті модель жоқ. Сондықтан «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасының саяси қағидасы саяси алуан-түрлілікті қабылдай отырып, жоғары дамыған өркениет, демократия және гүлдену секілді әлемнің барлық еліне ортақ мақсаттарға қол жеткізуде әр мемлекетке түрлі жолдар мен тәсілдерге жүгінуге жол беріледі. Қытайдың қуаты артқан сайын, ол жаһандық басқаруға қатыса отырып, оны жақсарту ісін жалғастыруы тиіс» [11].

Осыған сәйкес, ҚКП-нің ресми баспасөз құралы Жэньминь жибао газетінде де Қытайдың жаһандық басқару жүйесін жақсартуға және қалыптасқан әлемдік тәртіпті реформалауға ұмтылатындығы жазылады. Сонымен бірге, «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы қазіргі дамушы елдерге дамудың дұрыс жолын көрсететін бағдар беруші құрал ретінде сипатталады. Қытай басшылығының түсінігінше, «қазіргі таңда әлем халқы бір-бірімен бұрын-соңды орын алмаған ұқсас тағдыр арқылы байланысқан» [17].

Осы орайда, Австралия ұлттық университетінің зерттеушісі Денхуа Чжанның пікірінше, Қытай «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасын әлемнің дамушы елдері мен көпжақты ұйымдарға (G20, АТЭС саммиттері) бағыттауға тырысуда, себебі Си Цзиньпин аталмыш тұжырымдаманы өзінің Африка, Азия және Латын Америкасы елдеріне жасаған ресми сапарлары барысында Қытай мен аталған елдер арасында ортақ жаһандық қауымдастық құру идеясына басты назар аударады. Ал дамыған мемлекеттерге келетін болсақ, Қытай мұндай елдермен қарым-қатынасын «ортақ мүдделер қауымдастығы» (利

益共同体 *lìyì gòngtóngtǐ*) деп атайды [8]. Сонымен қатар, кейбір мақалаларда Қытайдың «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» құру ісін Еуразия мен Африка құрлықтары және Оңтүстік Тынық мұхиты аймағына бағыттайтындығы да жазылады [18]. Бұл аталмыш тұжырымдаманың көп жағдайда әлемнің дамушы елдеріне арналғандығын көрсетеді. Сонымен бірге, Қытай «ортақ тағдыр» сөзін қолдану арқылы өзінің әлі де болса дамушы елдер қатарына жататындығын және өзінің алға қойған мақсаттарының әлемнің басқа да дамушы елдерінің мақсаттарымен сәйкес келетіндігіне назар аудартқысы келеді деп тұжырымдауға болады. Бұл жерде осы жағдай мен 1955 жылы сәуір айында Индонезияның Бандунг қаласында өткен Азия және Африка елдерінің конференциясындағы Қытайдың тәжірибесі арасында ұқсастықтар табуға болады. Аталмыш конференция нәтижесінде Қытай өз тарихы мен халқының санасында «ұлттық езгінің жүз жылы» (百年国耻 *bǎiniǎn guóchǐ*) деген атпен белгілі өзінің жартылай отар болған тәжірибесін Азия және Африка елдеріне ортақ тәжірибе ретінде таныта отырып, өзін сол кезеңдегі «үшінші әлем елдерінің» көшбасшысы ретінде көрсетуге ұмтылған болатын. Ол кезеңдегі ортақ тағдыр – Қытайдың да, Азия және Африка елдерінің де отар болуы болса, қазіргі кезеңдегі ортақ тағдыр – Қытайдың және Еуразия, Африка құрлығы елдерінің басым бөлігінің дамушы мемлекеттер екендігінде.

Кейбір зерттеушілердің пікірінше, «бейбіт даму» тұжырымдамасы секілді «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасының мақсаты бір, яғни, ол – көрші мемлекеттер мен әлем елдеріндегі «қытайлық қауіп» туралы күдіктерді жоққа шығару және Қытайдың экономикалық дамуына қолайлы халықаралық жағдай жасау [19]. Сонымен бірге, осы тұжырымдама арқылы ҚХР халықаралық қатынастарда бұрынғы «қырғи қабақ» соғыс түсінігі әлі күнге дейін басым болып отырғандығына, оның ХХІ ғасырдың шынайылығына сәйкес келмейтіндігіне және одан тез арада арылу қажет екендігіне назар аудартуға тырысады.

«Тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасын жүзеге асырудың мәселелеріне келетін болсақ, Қытай басшылығы аталмыш тұжырымдамаға мағынасы жағынан, бағытталған мемлекеттер және нақты іс-шаралар бойынша әлі нақты анықтама берген жоқ. Бұл тұжырымдама нақты айқындалмағандықтан көп жағдайда жай ұран секілді көрінеді. Нақты берілген анықтама мен айқын мазмұнының болмауына байланысты «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы өзге мемлекеттердің Қытайға қатысты сенімін оятудан гөрі, күдігі мен үрейін арттыруы мүмкін деген де болжам бар [20].

Аталмыш тұжырымдаманың Қытайдың сыртқы саяси бағытына әкелетін өзгерістеріне тоқталып өткен жөн. Біріншіден, осыған дейінгі кезеңдермен салыстарғанда алдағы уақытта сыртқы саясатта ҚХР өте белсенді және даулы мәселелерді шешуде табанды болуын жалғастыра беретін болады. Мұндай белсенділік 2009-2010 жылдары Қытайдың көршілес елдермен даулы аралдар мәселесінің қайта ушығуымен басталып, қазіргі таңда ҚХР-дың «Бір жол - бір белдеу» секілді бастамаларды ұсынуымен және оны жүзеге асыруда белсенді әрекет ете бастауымен өз жалғасын тауып отыр.

Екіншіден, «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы Қытайды экономикалық протекционизм, терроризм, климаттың өзгеруі, босқындар мәселесі және т.б. секілді жаһандық мәселелерді шешуде алдыңғы қатарда болуға итермелейтін болады. Осы орайда Қытай Конфуций, Мэн-цзы секілді ежелгі Қытай ойшылдарының ынтымақтасты, үндестікті насихаттайтын идеяларын негізге ала отырып, әлемнің барлық мемлекеттерін олардың саяси, экономикалық және мәдени түрлілігіне қарамастан ұйымдасуға үндеуін жалғастыратын болады.

Үшіншіден, аталмыш тұжырымдама Қытайдың әлемдегі оң имиджін қалыптастыруға бағытталған бағдарлама рөлін атқаратын болады, себебі бұған дейін қолданылып келген «бейбіт даму» тұжырымдамасы басқа елдерді Қытайдың оң пиғылда әрекет ететіндігіне толықтай көндіре қойған жоқ. Мұндай өзгерістер ҚХР сыртқы саяси тарихында Бандунг

конференциясынан кейін болмаған Қытайдың халықаралық қатынастардағы бастамалық, көшбасшылық рөлін арттыратындығы сөзсіз.

Қорытынды. «Тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы ҚХР сыртқы саясатында жаңа кезеңнің басталғандығын білдіреді. Ол Қытайдың қазіргі ең басты сыртқы саяси бастамасы «Бір белдеу - бір жол» жобасының идеологиялық бөлігі деп сеніммен қорытындылауға болады. Сонымен қатар, аталған тұжырымдаманы Қытай басшылығының маңызды халықаралық жиындарда белсенді түрде насихаттауы ҚХР-дың халықаралық сахнада өзінің артып келе жатқан қуатына сай әрекет етуіне ұмтылатындығын білдіреді. Мұндай ұмтылыс Қытайдың жаһандық басқару бойынша іс-шаралар шеңберінен айқын көрініс табады. Осылайша, аталмыш тұжырымдаманың ҚХР-дың қазіргі сыртқы саясатындағы басым қағида – «жетістіктерге қол жеткізу» стратегиясының ажырамас бөлігі екендігі байқалады. Алайда, «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы жиі айтылып, сараптамалық ортада кең талқыланса да, оның мазмұны әлі күнге дейін нақты анықталмаған. Ал, оның мақсаты Қытайдың ішкі саясаттағы басты ұмтылысы – «Қытайлық арман» жоспарын, ал сыртқы саясаттағы негізгі бастама – «Бір белдеу - бір жол» жобасын жүзеге асыру барысында идеологиялық негіз болу. Сондықтан аталмыш тұжырымдама қазіргі таңда Қытайдың сыртқы саясатында маңыздылығы жағынан «бейбіт қатар өмір сүрудің бес қағидасымен» бір деңгейге көтерілген бірден бір тұжырымдамаға айналып отыр.

«Тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы жаңа түсінік болғандықтан және оның мазмұнының айқын болмауы бұл тақырып бойынша ауқымды, жүйелі және терең зерттеулердің жасалуын қажет ететіндігі сөзсіз. Ол үшін ең алдымен Қытай басшыларының аталмыш тұжырымдаманы насихаттаған сөздері, сыртқы саяси бастамалары мен түрлі іс-шаралары негізге алынуы тиіс. Сонымен қатар, аталмыш тұжырымдаманың қамтитын географиялық кеңістігіне де мән берілген жөн.

Әдебиеттер тізімі

- 1 Xuetong Y. From Keeping a Low Profile to Striving for Achievement // The Chinese Journal of International Politics – 2014. – Т. 2. № 7. - С. 153-184.
- 2 Smith S.N. Community of Common Destiny: China's 'New Assertiveness' and the Changing Asian Order // International Journal – 2018. – Т. 3. № 73. - С. 449-463.
- 3 Китай не собирается менять отношения с Казахстаном – казахстанский эксперт [Электрон. ресурс]. – 2017. – URL: <https://www.caravan.kz/gazeta/kitajj-ne-sobiraetsya-menyat-otnosheniya-s-kazakhstanom-kazakhstanskijj-ehkspert-404151/> (алынған күні: 29.01.2019)
- 4 «Сообщество единой судьбы» - новая концепция для Китая и Центральной Азии? Интервью с Айдаром Амребаевым [Электрон. ресурс]. – 2017. – URL: <https://caa-network.org/archives/10728> (алынған күні: 29.01.2019)
- 5 Zhao Q. Chinese Foreign Policy in the Post-Cold War Era // World Affairs – 1997. – Т. 3. № 159. - С. 114-115.
- 6 Lanteigne M. Chinese Foreign Policy: An Introduction: монография / Lanteigne M. – А.: Routledge, 2009. – 158 с.
- 7 Портяков В.Я. Внешняя политика Китайской Народной Республики в XXI столетии: монография / В.Я. Портяков. – М.: ИДВ РАН, 2015. – 280 с.
- 8 Zhang D. The Concept of 'Community of Common Destiny' in China's Diplomacy: Meaning, Motives and Implications // Asia and Pacific Policy Studies – 2017. – Т. 2. № 5. - С. 196-207.
- 9 Текст Конституции КНР [Электрон. ресурс]. – 2018. – URL: https://chinalaw.center/constitutional_law/china_constitution_revised_2018_russian/ (алынған күні: 15.10.2018)

- 10 Ying F. China's Vision for the World: A Community of Shared Future [Электрон. ресурс]. – 2017. – URL: <https://thediplomat.com/2017/06/chinas-vision-for-the-world-a-community-of-shared-future/> (алынған күні: 18.09.2018)
- 11 Mardell J. The 'Community of Common Destiny' in Xi Jinping's New Era [Электрон. ресурс]. – 2017. – URL: <https://thediplomat.com/2017/10/the-community-of-common-destiny-in-xi-jinpings-new-era/> (алынған күні: 17.09.2018)
- 12 Xi Jinping Attends General Debate of the 70th Session of the UN General Assembly [Электрон. ресурс]. – 2015. – URL: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/topics_665678/xjpdmgjxgswbcxlhgcl70znlx1fh/t1304144.shtml (алынған күні: 20.09.2018)
- 13 Full text of Chinese President's speech at Boao Forum for Asia [Электрон. ресурс]. – 2015. – URL: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/t1250690.shtml (алынған күні: 20.09.2018)
- 14 Мир по-китайски? Итоги съезда крупнейшей компартии мира [Электрон. ресурс]. – 2017. – URL: <https://mk-kz.kz/articles/2017/11/01/mir-pokitayski-itogi-sezda-krupneyshey-kompartii-mira.html> (алынған күні: 29.01.2019)
- 15 Rolland N. Examining China's Community of Common Destiny [Электрон. ресурс]. – 2018. – URL: <https://www.power3point0.org/2018/01/23/examining-chinas-community-of-destiny/> (алынған күні: 15.10.2018)
- 16 Xi Jinping's Keynote Speech at the World Economic Forum [Электрон. ресурс]. – 2017. – URL: http://www.china.org.cn/node_7247529/content_40569136.htm (алынған күні: 21.09.2018)
- 17 To reform to build a community of common destiny for mankind [Электрон. ресурс]. – 2018. – URL: <http://en.people.cn/n3/2018/1105/c90000-9514813.html> (алынған күні: 29.01.2019)
- 18 Chen Z. The Practical Way of the Community of Common Destiny for All Mankind // *Advances in Social Science, Education and Humanistic Research* – 2018. – Т. 205. - С. 827-831.
- 19 Zhang J. China's New Foreign Policy Under Xi Jinping: Towards 'Peaceful Rise 2.0'? // *Global Change, Peace and Security* – 2015. – Т. 1. № 27. - С. 5-19.
- 20 Xu J., Guo C. Research on Conception of Community of Destiny // *Journal of Strategy and Decision-making* – 2016. – № 6. - С. 3–22.

А.К. Нуридденова

Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан

Новая эпоха во внешней политике Китая: концепция «сообщества единой судьбы человечества»

Аннотация. В статье исследуются причины возникновения ставшей центральной во внешней политике Китая на современном этапе концепции «сообщества единой судьбы человечества», его содержание, цель и внешнеполитическое влияние. Основываясь на работах китайских, западных и казахстанских исследователей, автор утверждает, что концепция «сообщества единой судьбы человечества» обозначает начало новой эпохи во внешней политике Китая. В ходе исследования было определено, что данная концепция побудила Китай отойти от прежнего внешнеполитического принципа «стараться ничем не проявлять себя» и действовать активнее на международной арене. Автор делает вывод о том, что популяризация концепции «сообщества единой судьбы человечества» китайским руководством на крупных международных мероприятиях означает желание Китая действовать в соответствии с его растущей мощью в международных отношениях.

Ключевые слова: «сообщество единой судьбы человечества», внешнеполитические концепции, глобальное управление, внешнеполитическая активность, «мирное возвышение».

A.K. Nuriddenova

L.N.Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

A New Era in the Foreign Policy of China: Concept of “Community of Common Destiny”

Abstract. This article systematically explores the origins, the content, the goal, and the foreign policy impact of the concept of ‘community of common destiny’ that has become central to the contemporary foreign policy of China. On the basis of the works developed by the Chinese, Western and Kazakhstani scholars on this topic, the author alludes that the concept of ‘community of common destiny’ indicates the start of the new era in China’s foreign policy. This research finds that this new concept made China divert from its previously dominant foreign policy principle of “keeping a low profile” and pushed for more active foreign policy conduct. It concludes that the active popularization of this new concept at major international events by the Chinese leadership signifies China’s willingness to act according to its growing international clout.

Key words: “community of common destiny”, foreign policy concepts, global governance, active foreign policy, “peaceful rise”.

References

1. Xuetong Y. From Keeping a Low Profile to Striving for Achievement, *The Chinese Journal of International Politics*, **2** (7), 153-184 (2014).
2. Smith S.N. Community of Common Destiny: China’s ‘New Assertiveness’ and the Changing Asian Order, **3** (73), 449-463 (2018).
3. Kitai ne sobiraetsya menyat otnosheniya s Kazakhstanom – Kazakhstanskiy ekspert [China is not going to change its relations with Kazakhstan – Kazakhstani expert]. Available at: <https://www.caravan.kz/gazeta/kitajj-ne-sobiraetsya-menyat-otnosheniya-s-kazakhstanom-kazakhstanskijj-ehkspert-404151/> (accessed: 29.01.2019)
4. “Soobschestvo edinoi sudbyi” – novaya kontseptsia dlya Kitaya i Tsentralnoy Azii? Intervyu s Aidarom Amrebayevym [‘Community of Common Destiny’ – New concept for China and Central Asia? Interview with Aydar Amrebayev]. Available at: <https://caa-network.org/archives/10728> (accessed: 29.01.2019)
5. Zhao Q. Chinese Foreign Policy in the Post-Cold War Era, *World Affairs*, **3** (159), 114-115 (1997).
6. Lanteigne M. *Chinese Foreign Policy: An Introduction* (Routledge, Abingdon, 2009).
7. Portyakov V.Ya. *Vneshnyaya politika Kitayskoi Narodnoy Respubliki v XXI stoletii* [Foreign policy of People’s Republic of China in the 21st century] (Institute of Far East, Moscow, 2015).
8. Zhang D. The Concept of ‘Community of Common Destiny’ in China’s Diplomacy: Meaning, Motives and Implications, *Asia and Pacific Policy Studies*, **2** (5), 196-207 (2017).
9. *Tekst Konstitutsii KNR* [Text of the Constitution of the PRC]. Available at: https://chinalaw.center/constitutional_law/china_constitution_revised_2018_russian/ (accessed: 15.10.2018)
10. Ying F. China’s Vision for the World: A Community of Shared Future. Available at: <https://thediplomat.com/2017/06/chinas-vision-for-the-world-a-community-of-shared-future/> (accessed: 18.09.2018)
11. Mardell J. The ‘Community of Common Destiny’ in Xi Jinping’s New Era. Available at: <https://thediplomat.com/2017/10/the-community-of-common-destiny-in-xi-jinpings-new-era/> (accessed: 17.09.2018)
12. Xi Jinping Attends General Debate of the 70th Session of the UN General Assembly. Available at: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/topics_665678/xjpdmgjxgswbxcxlhgcl70znlflh/t1304144.shtml (accessed: 20.09.2018)
13. Full text of Chinese President’s speech at Boao Forum for Asia. Available at: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/t1250690.shtml (accessed: 20.09.2018)

14. Mir po-kitayski? Itogi s'ezda krupneyshey kompartii mira [World in Chinese way? Results of congress of the biggest communist party in the world]. Available at: <https://mk-kz.kz/articles/2017/11/01/mir-pokitayski-itogi-sezda-krupneyshey-kompartii-mira.html> (accessed: 29.01.2019)
15. Rolland N. Examining China's Community of Common Destiny. Available at: <https://www.power3point0.org/2018/01/23/examining-chinas-community-of-destiny/> (accessed: 15.10.2018)
16. Xi Jinping's Keynote Speech at the World Economic Forum. Available at: http://www.china.org.cn/node_7247529/content_40569136.htm (accessed: 21.09.2018)
17. To reform to build a community of common destiny for mankind. Available at: <http://en.people.cn/n3/2018/1105/c90000-9514813.html> (accessed: 29.01.2019)
18. Chen Z. The Practical Way of the Community of Common Destiny for All Mankind, *Advances in Social Science, Education and Humanistic Research*, 205, 827-83 (2018).
19. Zhang J. China's New Foreign Policy Under Xi Jinping: Towards 'Peaceful Rise 2.0'? *Global Change, Peace and Security*, 1 (27), 5-19 (2015).
20. Xu J., Guo C. Research on Conception of Community of Destiny, *Journal of Strategy and Decision-making*, 6, 3–22 (2016).

Автор туралы мәлімет:

Нуридденова А.Қ. - Шығыстану кафедрасының аға оқытушы, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Сәтпаев к-сі, 2, Астана, Қазақстан.

Nuriddanova A.K.- lecturer at the Department of Oriental Studies, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str. 2, Astana, Kazakhstan.

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Саяси ғылымдар. Аймақтану. Шығыстану. Түркітану сериясы»
журналында мақала жариялау ережесі**

1. Журнал мақсаты. Саяси ғылымдар, аймақтану, шығыстану, түркітану салалары бойынша мұқият тексеруден өткен ғылыми құндылығы бар мақалалар жариялау.

2. Журналда мақала жариялаушы автор мақаланың қол қойылған бір дана қағаз нұсқасын Ғылыми басылымдар бөліміне (редакцияға, мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 349 кабинет) және vest_polit@enu.kz электрондық поштасына Word форматындағы нұсқаларын жіберу қажет. Мақала мәтінінің қағаз нұсқасы мен электронды нұсқалары бірдей болулары қажет.

Мақалалар *қазақ, орыс, ағылшын, араб, түрік* тілдерінде қабылданады.

3. Автордың қолжазбаны редакцияға жіберуі мақаланың Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысында басуға келісімін, шетел тіліне аударылып қайта басылуына келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы автор туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына кепілдеме береді. Сонымен қатар мақала мәтінін плагиат жүйесінде тексеруге келісімін білдіреді.

4. Мақаланың көлемі 18 беттен аспауға тиіс (6 беттен бастап).

Мақаланың құрылымы

5. XFTAP <http://grnti.ru/> - *бірінші жолдың сол жақтауында;*

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемеде жұмыс жасайтын болса, онда әр автор мен оның жұмыс мекемесі қасында бірдей белгі қойылу керек) – жолдың ортасында;

Автор(лар)дың E-mail-ы – жақша ішінде, курсивпен, жолдың ортасында;

Мақала атауы – жолдың ортасында;

Аннотация (100-200 сөз; мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспе, мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет).

Түйін сөздер (6-8 сөз не сөз тіркесі). Түйін сөздер мақала мазмұнын көрсетіп, мейлінше мақала атауы мен аннотациядағы сөздерді қайталамай, мақала мазмұнындағы сөздерді қолдану қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-іздістіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін ғылым салаларының терминдерін қолдану қажет.

Негізгі мәтін мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды бөлімдерін қамтуы қажет – *жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1,25см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады.*

Таблица, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр таблица, сурет қасында оның аталуы болуы қажет. Сурет айқын, сканерден өтпеген болуы керек.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқалары міндетті түрде алғаш қолданғанда түсіндірілуі берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі. Мәтінде әдібиеттерге сілтемелер тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің номерленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіліде: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1] арқылы, екінші сілтеме [2] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Кітапқа жасалатын сілтемелерде қолданылған беттері де көрсетілуі керек (мысалы, [1, 45 бет]). Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен

қатар, рецензиядан өтпейтін басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін, әдебиеттер тізімінің ағылшынша әзірлеу үлгілерін журнал bulpolit.enu.kz сайтындағы **мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз**).

6. Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса), орыс және ағылшын тілінде (егер мақала түрік немесе араб тілінде жазылса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: автордың аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекен-жайы, телефон, e-mail – қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде толтырылады.

7. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның қайтарылуы оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.

Редакцияға түскен мақала жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Барлық рецензиялар авторларға жіберіледі. Автор (рецензент мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда) өңдеп қайта, қолжазбаның түзетілген нұсқасын редакцияға қайта жіберуі қажет. Рецензент жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі.

Пікірі мақұлданған мақалаларды редколлегия алқасына талқылап, басуға келіседі.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына төлем жасау туралы ескертіледі. Төлем көлемі 2018 жылы 4500 тенге – Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ қызметкерлері үшін және 5500 тенге басқа ұйым қызметкерлеріне.

Рекзивизиттер:

1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК Банка: КСJBKZKX
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16
«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Bank RBK»
БИК Банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)
«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Forte»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847 (KZT)

Provision on Articles submitted to the Journal
“Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Political Science. Regional studies. Oriental studies. Turkology Series”

1. Purpose of the journal. Publication of carefully selected original scientific works and book reviews in the fields of political science, regional studies, oriental studies, turkology.

2. An author who wishes to publish an article in a journal must submit the article in hard copy (printed version) in one copy, signed by the author to the scientific publication office (at the address: 010008, Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Building, room 349) and by e-mail vest_polit@enu.kz in Word format. At the same time, the correspondence between Word-version and the hard copy must be strictly maintained.

Language of publications: *Kazakh, Russian, English, Turkish, Arabic.*

3. Submission of articles to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish articles in the journal and the re-publication of it in any foreign language. Submitting the text of the work for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about himself, the lack of plagiarism and other forms of improper borrowing in the article, the proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, illustrations and also he/she agrees to check the uniqueness of the article text.

4. The volume of the article should not exceed 18 pages (from 6 pages).

5. Structure of the article (page – A4 format, portrait orientation, page margins on all sides - 20 mm. Font: type - Times New Roman, font size - 14)

IRSTI <http://grnti.ru/> - *first line, left*

Initials and Surname of the author (s) - *center alignment, italics*

Full name of the organization, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization) - *center alignment, italics*

Author's e-mail (s)- *in brackets, italics*

Article title - *center alignment, bold*

Abstract (100-200 words, it should not contain a formula, the article title should not repeat in the content, it should not contain bibliographic references, it should reflect the summary of the article, preserving the structure of the article - introduction, problem statement, goals, history, research methods, results /discussion, conclusion).

Key words (6-8 words/word combination. Keywords should reflect the main content of the article, use terms from the article, as well as terms that define the subject area and include other important concepts that make it easier and more convenient to find the article using the information retrieval system).

The main text of the article should contain an introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion - *line spacing - 1, indent of the “red line” -1.25 cm, alignment in width.*

Tables, figures should be placed after the mention. Each illustration should be followed by an inscription. Figures should be clear, clean, not scanned.

All **abbreviations**, with the exception of those known to be generally known, must be deciphered when first used in the text.

Information on **the financial support** of the article is indicated on the first page in the form of a footnote.

References

In the text references are indicated in square brackets. References should be numbered strictly in the order of the mention in the text. The first reference in the text to the literature should have the number [1], the second - [2], etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). References to unpublished works are not allowed. Unreasonable references to unreviewed publications (examples of the description of the list of literature, descriptions of the list of literature in English, see on the journal web-site bulpolit.enu.kz).

At the end of the article, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the article is in Kazakh), in Kazakh and English (if the article is in Russian) and in Russian and Kazakh languages (if the article is English language), in Russian and English (if the article is in Turkish or Arabic language).

Information about authors: surname, name, patronymic, scientific degree, position, place of work, full work address, telephone, e-mail - in Kazakh, Russian and English.

6. The article must be **carefully verified**. Articles that do not meet technical requirements will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the article has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Articles received by the Department of Scientific Publications (editorial office) are sent to anonymous review. All reviews of the article are sent to the author. The authors must send the proof of the article within three days. Articles that receive a negative review for a second review are not accepted. Corrected versions of articles and the author's response to the reviewer are sent to the editorial office. Articles that have positive reviews are submitted to the editorial boards of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive conclusion for publication should make payment on the following requisites (for ENU employees - 4,500 tenge, for outside organizations - 5,500 tenge):

Requisites:

1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК Банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16
«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Bank RBK»
БИК Банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)

«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Forte»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847 (KZT)

Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Политические науки. Регионоведение. Востоковедение. Тюркология»

1. **Цель журнала.** Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ и обзоров книг по направлениям политические науки, международные отношения, востоковедение, регионоведение, тюркология.

2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сагпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н.Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 349) и по e-mail vest_polit@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией.

Язык публикаций: казахский, русский, английский, турецкий, арабский.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, издания статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций, а также дает согласие на проверку уникальности текста статьи.

4. Объем статьи не должен превышать 18 страниц (от 6 страниц).

5. **Схема построения статьи** (страница – А4, книжная ориентация, поля со всех сторон – 20 мм. Шрифт: тип – Times New Roman, размер (кегель) - 14):

МРНТИ <http://grnti.ru/> - первая строка, слева

Инициалы и Фамилию автора(ов)- выравнивание по центру, курсив

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках курсив

Название статьи – выравнивание по центру полужирным шрифтом

Аннотация (100-200 слов; не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы).

Ключевые слова (6-8 слов/словосочетаний).

Ключевые слова должны отражать основное содержание статьи, использовать термины из текста статьи, а также термины, определяющие предметную область и включающие другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – *межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» -1,25 см, выравнивание по ширине.*

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными.

Все **аббревиатуры и сокращения**, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы. В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1], вторая - [2] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 стр.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нецензурируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. на сайте журнала bulpolit.enu.kz в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке), на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке), на русском и английском (если статья оформлена на турецком или арабском языках).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. **Работа с электронной корректурой.** Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Все рецензии по статье отправляются автору. Статьи, получившие отрицательную рецензию к повторному рассмотрению не принимаются. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. **Оплата.** Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ им. Л.Н. Гумилева – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Реквизиты:

1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК Банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16
«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Bank RBK»
БИК Банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)
«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Forte»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847 (KZT)

Редактор: Р.А. Нуртазина
Шығарушы редактор: Е.А. Изтелеуова
Дизайн: Е.А. Изтелеуова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
Хабаршысы. Саяси ғылымдар. Аймақтану. Шығыстану. Түркітану сериясы.
-2019. - 1(126). - Астана: ЕҰУ. 115-б.
Шартты б.т. -25,75 Таралымы - 35 дана

Мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекен-жайы: 010008, Нұр-Сұлтан қ.,
Сатпаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: (87172) 709-500 (ішкі 31-434)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің баспасында басылды